

ایران دوران قاجار و برآمدن رضاخان

(۱۱۷۵-۱۳۰۴)

نیکی آر. کیدی

به پیوست

«ساختمان‌ها و اجراهای نمایشی در تهران»

نوشته فرخ جعفری

ترجمه مهدی حقیقت‌خواه

فهرست

- پیشگفتار ۷
۱. گرایش‌های اصلی در تاریخ و فرهنگ ایران ۹
۲. سلسله قاجار: دوران اولیه ۱۲۳۱-۱۱۷۵ (۱۸۵۲-۱۷۹۶ م.) ۳۱
۳. سیاست و جامعه ایران ۱۲۶۹-۱۲۳۱ (۱۸۹۰-۱۸۵۲ م.) ۶۱
۴. شورش و انقلاب ۱۲۹۳-۱۲۶۹ (۱۹۱۴-۱۸۹۰ م.) ۷۹
۵. از جنگ جهانی تا کودتا ۱۲۹۹-۱۲۹۳ (۱۹۲۱-۱۹۱۴ م.) ۱۱۳
۶. رضاخان: از کودتا تا تاجگذاری ۱۳۰۴-۱۲۹۹ (۱۹۲۶-۱۹۲۱ م.) ۱۳۵
۷. نتیجه‌گیری: دوران قاجار و قرن بیستم ۱۵۵
- پیوست: ساختمان‌ها و اجراهای نمایشی در تهران ۱۶۳
- گزیده کتاب‌شناسی به زبان انگلیسی ۱۹۷
- نمایه ۲۰۱

گرایش‌های اصلی در تاریخ و فرهنگ ایران

دوران سلسله قاجار (۱۳۰۴-۱۱۷۵ ه. ش)، به ویژه به عنوان دوران عرضه‌داشت‌های^۱ فرهنگی و هنری و جنبش‌های مهم مردمی، دارای برجستگی‌های گیرای بسیاری است. این دوران، مرحله اصلی گذار از جامعه و فرهنگ ایرانی پیش از مدرن به توسعه نوین ایران نیز به شمار می‌آید. این فصل به چند گرایش فراگیر تاریخی و فرهنگی در ایران، که در دوران حکومت قاجارها اثرگذار بوده، می‌پردازد و فصل‌های بعد ویژگی‌های دوران قاجار را مورد بررسی قرار می‌دهد.

تاریخ و تمدن ایران، یا آن‌طور که برخی آن را می‌نامند: پرشیا (پارس)، چه در ایران و چه در دنیای خارج دلبستگی و توجه دانش‌پژوهان را به خود جلب کرده است. ایران از دوران باستان تا عصر جدید سهم عمده‌ای در ادبیات، هنر، و زندگی اندیشمندان جهان داشته و زیستگاه چندین دولت، امپراتوری، مذهب، و جنبش‌های انقلابی و مخالفت‌جویانه‌ای بوده که، هم در درون و هم بسیار فراتر از مرزهایش، منشأ تأثیرات عمده‌ای گشته است. ما در این جا برخی ویژگی‌های عمده این تمدن را به‌طور خلاصه برمی‌شماریم و این نه تنها به‌خاطر جاذبه و اهمیت ذاتی ایران، بلکه به‌خاطر پایداری و شکوفایی درونمایه‌های خاص ایران از گذشته تا به امروز است. این درونمایه‌ها در